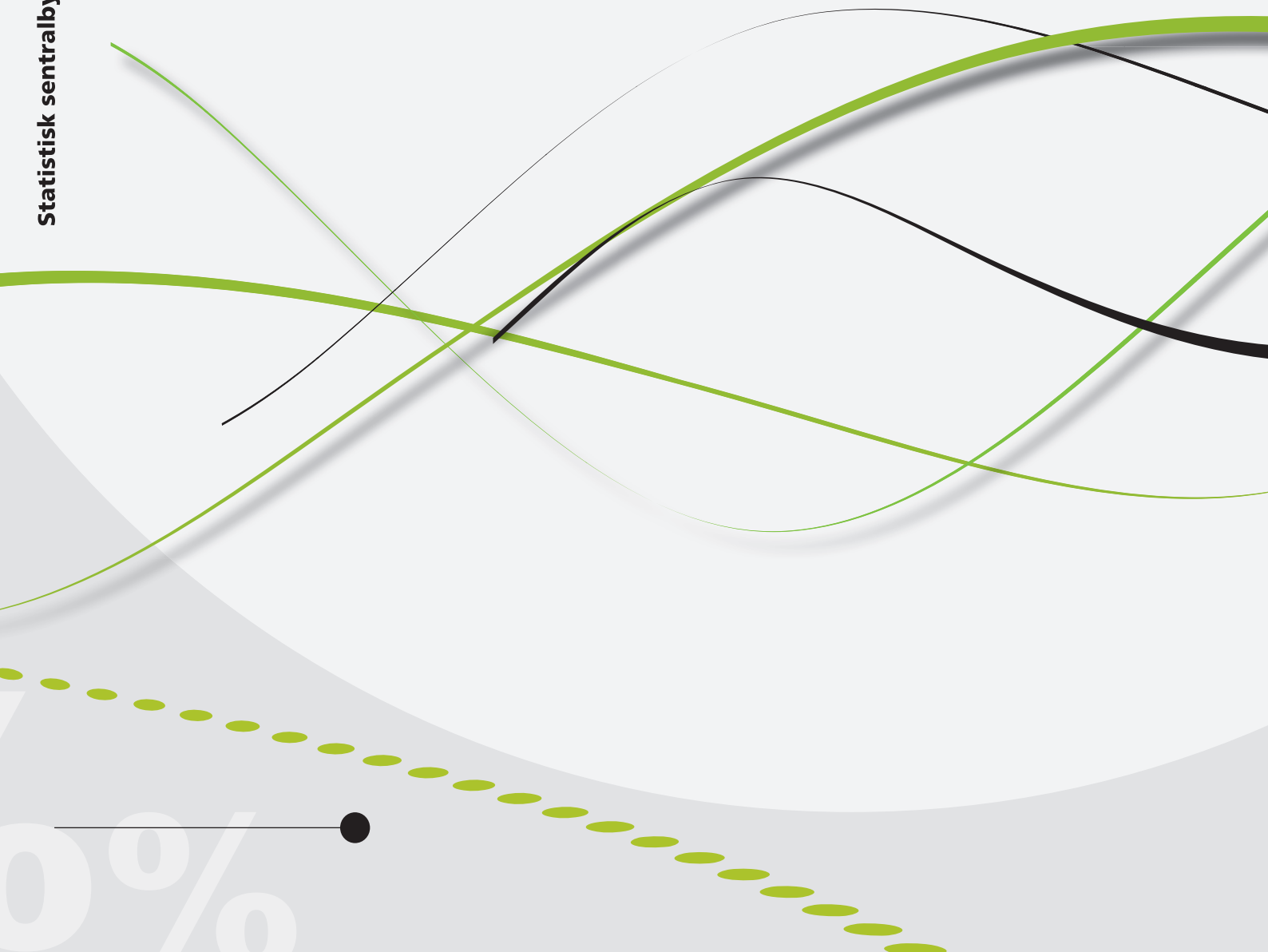

Leiv Tore Salte Rønneberg

Undersøking om foreldrebetaling i barnehagar, januar 2015

Leiv Tore Salte Rønneberg

**Undersøking om foreldrebetaling i barnehagar,
januar 2015**

Rapportar I denne serien blir det publisert analysar og kommenterte statistiske resultat frå ulike undersøkingar. Undersøkingar inkluderer både utvalsundersøkingar, teljingar og registerbaserte undersøkingar.

	Standardteikn i tabellar	Symbol
© Statistisk sentralbyrå	Tal er umogleg	.
Ved bruk av materiale frå denne publikasjonen skal Statistisk sentralbyrå givast opp som kjelde.	Oppgåve manglar	..
Publisert juni 2015	Oppgåve manglar førebels	...
	Tal kan ikkje offentleggjerast	:
	Null	-
ISBN 978-82-537-9172-2 (trykt)	Mindre enn 0,5 av den brukte eininga	0
ISBN 978-82-537-9173-9 (elektronisk)	Mindre enn 0,05 av den brukte eininga	0,0
ISSN 0806-2056	Førebels tal	*
	Brot i den loddrette serien	—
Trykk: Statistisk sentralbyrå	Brot i den vassrette serien	
	Desimalskiljeteikn	,

Forord

Sidan 1992 og til 2008 har Statistisk sentralbyrå (SSB) gjennomført ei undersøking av foreldrebetalinga for fulltidsopphald i kommunale og private barnehagar per januar publisert i serien Notater. Frå 2009 har resultatane vorte presentert årleg i serien Rapportar. Arbeidet med rapporten er finansiert av Barne- og Famaliedepartementet, seinare Kunnskapsdepartementet (KD), no Utdanningsdirektoratet (Udir).

Formålet med denne undersøkinga er å kartlegge nivået på og betalingsreglar knytt til foreldrebetaling i barnehagar. Undersøkinga omfattar ei totalteljing blant kommunane basert på elektronisk datafangst gjennom KOSTRA (KOMMUNE-STAT-REPORTERING). Rapporten inneheld også opplysningar om dei private barnehagane.

Seksjon for prisstatistikk har stått for gjennomføringa av undersøkinga med Jon Scheistrøen og Leiv Tore Salte Rønneberg som ansvarlege for analysen av resultatane som leggst fram i denne rapporten.

Statistisk sentralbyrå, 25. juni 2015.

Torbjørn Hægeland

Samandrag

Statistisk sentralbyrå gjennomfører ei årleg undersøking av foreldrebetalinga for fulltidsopphald i kommunale og private barnehagar for januar kvart år. Undersøkinga er no basert på ei totalteljing av alle kommunane i landet, det vil seie 428 kommunar.

Gjennomsnittlege månadssatsar utan kostpengar og tilleggsutgifter for fulltidsopphald i kommunale barnehagar for hushald med brutto årsinntekt på 250 000, 375 000 og 500 000 kroner, er på landsbasis høvesvis **2 199**, **2 337** og **2 416** kroner per januar 2015. Dei kommunale minimumssatsane ligg i gjennomsnitt på **1 656** kroner, medan gjennomsnittleg maksimumssats ligg på **2 471** kroner. 61 prosent av kommunane, dvs. 261 av 428, har ein maksimumssats som ligg på sjølve maksimalsatsen på **2 480** kroner. Månadssatsane for hushald med brutto årsinntekt på 250 000 viste oppgang på 2,7 prosent frå januar 2014. For hushald med brutto årsinntekt på 375 000 og 500 000 kroner var oppgangen høvesvis 1,8 og 3,1 prosent.

Per januar 2015 var det 5 kommunar som rapporterte at dei ikkje hadde eit kommunalt barnehagetilbod i kommunen, medan 24 prosent rapporterte at dei opererer med eit system for inntektsgraderte betalingssatsar. Satsane er då avhengig av hushaldet si inntekt. Flest kommunar har såkalla "flate" betalings-satsar. Alle kommunane med kommunalt barnehagetilbod byr på syskenmoderasjon for hushald med to eller fleire barn i barnehage. 89 prosent av dei kommunane som rapporterer at dei har privat barnehagetilbod spesifiserer at dei kommunale moderasjonsordningane også gjeld for dei private barnehagane i kommunen. 97 prosent av kommunane spesifiserer at kostpengar ikkje er inkludert i sjølve opphaldsbetalinga, men at dette kjem i tillegg til månadssatsen.

64 prosent av dei private barnehagane i utvalet rapporterer at dei nyttar ein maksimumssats som følgjer fastsett maksimalsats på **2 480** kroner, medan 26 prosent rapporterer at dei tilbyr inntektsgraderte satsar. Alle dei private barnehagane byr på syskenmoderasjon for hushald med to eller fleire barn.

Eit års fulltidsopphald i kommunale og private barnehagar utan kostpengar og tilleggsutgifter kosta på landsbasis i gjennomsnitt **25 196** kroner per januar 2015.

Abstract

Statistics Norway conducts an annual survey of household payments for a full time place in public and private kindergartens in January each year. The survey of January 2015 is based on a census of all municipalities in Norway.

The average monthly fees excluding food and additional costs for a full-time place in municipal kindergartens for households with gross annual income of NOK 250 000, 375 000 and 500 000 is, on a national basis, respectively NOK **2 199, 2 337** and **2 416** as of January 2015. On average the minimum rate for municipal kindergartens is NOK **1 656**, while the average maximum rate is NOK **2 471**. Of all the 428 municipalities 61 per cent, that is 261, operate with monthly fees equal to the maximum rate of NOK **2 480** set by the Norwegian Parliament. Monthly rates for households with gross annual income of NOK 250 000 experienced a increased of 2.7 per cent from January 2014 to January 2015. For households with a gross annual income of NOK 375 000 and 500 000 the changes were 1.8 and 3.1 per cent, respectively.

As of January 2015 5 municipalities reported that they do not have a public kindergarten supply, while more than 24 per cent reported to operate with an income-differentiated payment system. The payment fees are then dependent on the household's income. Most municipalities have so-called "flat" payment rates. All municipalities offer siblings rebate to households with two or more children in kindergarten. Of the municipalities who reports that they have private kindergartens in the municipality, 89 per cent specifies that these operate with a similar price reduction system as the public kindergartens. 97 per cent of the municipalities who report having municipal kindergartens specify that food costs are not included in the actual residence payment, but that it adds on to the monthly rate.

Sixty-four per cent of the private kindergartens in the sample report that they follow the established maximum rate of NOK **2 480**, while 26 per cent report that they provide income-differentiated payment system. All of the private kindergartens offer siblings moderation to households with two or more children.

Mean annual payment for a full-time place in municipal and private kindergartens excluding food costs and additional expenses at the national level is NOK **25 196** as of January 2015

Innhald

Forord	3
Samandrag	4
Abstract	5
1. Generelt om undersøkinga	7
1.1. Om tabellane.....	8
1.2. Definisjonar	8
1.3. Generelle merknader	9
2. Betalingssatsar i kommunale barnehagar	9
2.1. Månadssatsar på landsbasis	9
2.2. Månadssatsar for hushald med brutto årsinntekt på 250 000 kroner	9
2.3. Månadssatsar for hushald med brutto årsinntekt på 375 000 kroner	10
2.4. Månadssatsar for hushald med brutto årsinntekt på 500 000 kroner	11
2.5. Minimum og maksimum betalingssatsar	11
2.6. Årsbetaling på landsbasis	11
2.7. Inntektsgradering	11
2.8. Friplass/moderasjonsordningar	13
2.9. Syskenmoderasjon	13
2.10. Private barnehagar i kommunane	14
2.11. Talet på betalingsmånader	14
2.12. Kostpengar og tilleggsutgifter.....	14
3. Betalingssatsar i private barnehagar	15
3.1. Månadssatsar og årsbetaling etter region og på landsbasis	15
3.2. Inntektsgradering	16
3.3. Friplass/moderasjonsordningar	16
3.4. Syskenmoderasjon	16
3.5. Talet på betalingsmånader	16
3.6. Kostpengar og tilleggsutgifter.....	16
4. Gjennomsnittleg årsbetaling for fulltidsopphald i kommunale og private barnehagar	17
Vedlegg A:Tabeller	18
Figurregister	23
Tabellregister	23

1. Generelt om undersøkinga

SSB har i oppdrag å gjennomføre ei årleg undersøking av foreldrebetalinga for fulltidsopphald i kommunale og private barnehagar. Undersøkinga er no basert på ei totalteljing av alle kommunane i landet.

I notat publisert til og med august 2002 vart berre uvekta snitt nytta i berekningane. Frå januar 2003 vart dei aggregerte storleikane for dei kommunale og private barnehagane vekta, samstundes vart det ikkje lenger skilt mellom private barnehagar som tok imot kommunalt tilskot og dei som ikkje gjorde det. I 2007 gjennomgjekk undersøkinga ei større omlegging og vart lagt om til ei totalteljing blant kommunane basert på elektronisk datafangst gjennom KOSTRA (KOMMune-STATistisk RAPportering). Skjema til kommunane vart noko utvida frå 2007 med fleire spørsmål knytt til moderasjonsordningar og tilleggsutgifter i barnehagane. Skjema til dei private barnehagane omfattar i stor grad dei same spørsmåla som det kommunane vert stilt. Opplysningar frå dei private barnehagane vert trekt tilfeldig etter stratifisering på geografisk område. Det vert laga éin årleg rapport basert på data per januar som vert publisert i slutten av juni kvart år.

Kommunane vart bedne om å gje følgjande opplysningar om kommunale barnehagar per januar 2015:

- betalingssatsar,
- talet på timar per veke for fulltidsopphald,
- moderasjon for andre og tredje sysken samt talet på barn med syskenmoderasjon,
- eventuelle kostpengar i tillegg til opphaldsbetalinga,
- eventuelle tilleggsutgifter til for eksempel turar eller andre aktivitetar,
- talet på betalingsmånader,
- eventuelle moderasjons-/friplassordningar,
- om dei private barnehagane i kommunen følgjer dei same moderasjonsordningane.

Kommunane med inntektsgraderte satsar må rapportere betalingssatsar for ulike førehandsdefinerte inntektsintervall, i tillegg til minimums- og maksimumssatsar. Dei kommunale barnehagane må også rapportere betalingssatsar på dei tre inntektsnivåa 250 000, 375 000 og 500 000 kroner.

SSB gjer merksam på at betalingssatsar innan eit utval inntektsintervall samt informasjon om syskenmoderasjon vart publisert på kommunenivå³ gjennom KOSTRA og frigjort på internett; www.ssb.no/kostra 16. mars 2015 (ureviderte tal). Revidert datamateriale vart publisert på same stad 15. juni 2015. Vekta gjennomsnittstal på fylke og landsnivå vert berre publisert gjennom denne rapporten og ikkje gjennom KOSTRA.

Betalingsatsar frå dei private barnehagane vert innhenta frå eit utval på omlag 200 private barnehagar som er trekt frå dei fem regionane Austlandet, Agder/Rogaland, Vestlandet, Trøndelag og Nord-Noreg.

Som vektgrunnlag på kommunenivå nyttast talet på barn i kommunale og private barnehagar henta inn frå barnehagestatistikken til SSB. Inntektsfordeling for hushald med barnehagebarn kjem frå SSB sin inntektsstatistikk. Gjennom KOSTRA vert det henta inn tal på barn i kommunale barnehagar med syskenmoderasjon. Disse vert nytta som vektgrunnlag i gjennomsnittstala for betalingssatsane pr barnehagebarn.

---

³ Tal for Oslo kommune er publisert på bydelsnivå.

1.1. Om tabellane

Dei fire fyrste tabellane omhandlar betalingssatsar og betalingsreglar for kommunale barnehagar, og tabell 5 omhandlar private barnehagar. I undersøkinga er gjennomsnittssatsane vekta.

<i>Tabell 1 Oversiktsdata for undersøkinga.</i>	Tabellen gir ei fylkesvis oversikt over førekomsten av nokre kjennemerke i undersøkinga, det vere seg talet på kommunar i undersøkinga, inntektsgraderte satsar, syskenmoderasjon og andre moderasjonsordningar, kostpengar og om dei private barnehagane i kommunen følgjer dei same moderasjonsordningane.
<i>Tabell 2a Gjennomsnittlege månadssatsar for fylke og bruttoinntekt.</i>	Tabellen inneheld gjennomsnittlege månadssatsar etter fylke og på landsbasis for januar 2014 og januar 2015, og prosentvis endring i månadssatsane.
<i>Tabell 2b Gjennomsnittleg årsbetaling for fylke og bruttoinntekt.</i>	Tabellen inneheld gjennomsnittstal for årsbetalinga etter fylke og på landsbasis for januar 2014 og januar 2015, og prosentvis endring i årsbetalinga. Årsbetalinga er ein utrekna storleik gitt at vilkåra for januar ikkje har endra seg.
<i>Tabell 3 Gjennomsnittlege månadssatsar og årsbetaling etter bruttoinntekt, 1993-2015.</i>	Tabellen inneheld utviklinga i månads- og årsbetaling frå januar 1993 til januar 2015. Gjennomsnittssatsane for januar 2015 og tilbake til januar 2003 er vekta. Tidlegare vart gjennomsnittsutrekningar gjort med simpelt snitt.
<i>Tabell 4 Oversiktsdata for kommunale barnehagar. 2007-2015.</i>	Tabellen gir ei oversikt over utviklinga i nokre kjennemerke i undersøkinga, det vere seg talet på kommunar i undersøkinga, inntektsgraderte satsar, syskenmoderasjon og andre moderasjonsordningar, kostpengar og om dei private barnehagane i kommunen følgjer dei same moderasjonsordningane.
<i>Tabell 5 Månads- og årsbetaling etter region for private barnehagar.</i>	Tabellen inneheld gjennomsnittleg månads- og årsbetaling for hushald med barn i privat barnehage for januar 2014 og januar 2015, samt prosentvis endring i satsane.

1.2. Definisjonar

Undersøkinga måler månadssatsar for fulltidsopphald på 41 timar eller meir per veke.

Definisjonar på fulltidsopphald kan variere mellom kommunar og mellom barnehagar innan kommunane. Kommunen må rapportere talet på timar per veke for den fulltidsordninga som ligg nærast definisjonen ovanfor og som flest barn nyttar.

Inntektsgraderte betalingssatsar er betalingssatsar som er avhengig av foreldra si inntekt. Dette omfattar ordninga med redusert foreldrebetaling/friplassar gjennom barnehagen sitt ordinære betalingssystem. Ordningar med redusert foreldrebetaling/friplassar gjennom andre organ fell utanfor definisjonen.

Friplass er det som kommunane til ei kvar tid definerer som friplass. Den kan løyvast gjennom barnehagen sitt ordinære betalingssystem eller andre organ i kommunane. Kommunane kan operere med ulike vilkår som kvalifiserer for friplassane.

Minimumssats er den lågaste satsen kommunen har spesifisert i sitt betalingssystem. Minimumssatsane i denne undersøkinga er ikkje knytt opp mot eit spesifikt inntektsnivå då dette kan variere frå kommune til kommune.

Maksimumssats er den høgaste satsen kommunen har spesifisert i sitt betalingssystem. Maksimumssatsane i denne undersøkinga er ikkje knytt opp mot eit spesifikt inntektsnivå då dette kan variere frå kommune til kommune.

Tilleggsutgifter er utgifter for ulike aktivitetar og arrangement som i mange tilfelle kan tilkome utover sjølve opphaldsbetalinga og kostpengar.

1.3. Generelle merknader

Gjennomsnittlege månadssatsar og utrekna årsbetaling på dei ulike inntektsnivå i tabellane for dei kommunale barnehagane har bakgrunn i punktobservasjonar for inntektsnivå og ikkje frå førehandsdefinerte inntektsintervall. Gjennomsnittleg årsbetaling for både dei kommunale og dei private barnehagane som *ikkje* er knytt til eit spesifikt inntektsnivå (sjå kapittel 4) er utrekna på grunnlag av betalings-satsar som er oppgjeve i førehandsdefinerte inntektsintervall slik at heile betalings-systemet i større grad vert fanga opp i dette gjennomsnittstalet. Gjennomsnittlege månadssatsar og utrekna årsbetaling i dei private barnehagane er berre basert på betalings-satsar oppgjeve i førehandsdefinerte inntektsintervall.

I kommunar med inntektsavhengig foreldrebetaling *kan* det liggje ulike definisjonar av inntekt til grunn for fastsetjing av foreldrebetalinga. I tillegg har kommunane ulike system for kostpengar. I den grad det er mogleg vert kostpengar utskilt frå månads-satsen. Men i nokre tilfelle er nivået på kostpengar ukjent og inkludert i månads-satsen, dei er difor ikkje mogleg å skilje ut. Dette skapar vanskar for samanlikningar av takstnivå, men uvissa vert mindre dess høgare nivå vi samanliknar på. Etter at Stortinget innførte maksimalgrense på foreldrebetaling den 1. mai i 2004 vert satsane i stor grad endra i samsvar med endringar i denne maksimalsatsen. Satsane og vilkåra i denne undersøkinga er dei som gjaldt i januar 2015.

Per januar 2014 og januar 2015 har alle kommunar rapportert gjennom KOSTRA⁴, det er dermed ei totalteljing av kommunane i landet som ligg til grunn for berekningar som omfattar endringstal i denne rapporten.

SSB gjer merksam på at nokre data frå tidlegare målingar kan ha vorte endra i ettertid som ei følge av nye opplysningar og oppdatering av vektene. Tala oppgjevne i fjorårsrapporten kan difor avvike frå det som vert oppgjeve i rapporten i år. Gjennomsnittssatsane for januar 2015 og tilbake til januar 2002 er vekta med fordelinga av barn i kommunale og private barnehagar, i motsetnad til tidlegare gjennomsnittsutrekningar som vart gjort ved hjelp av eit simpelt snitt.

2. Betalings-satsar i kommunale barnehagar

2.1. Månadssatsar på landsbasis

Med brutto årsinntekt på 250 000, 375 000 og 500 000 kroner er dei gjennom-snittlege månadssatsane utan kostpengar og andre tilleggsutgifter for fulltids-opphald i kommunale barnehagar på landsbasis høvesvis **2 199, 2 337 og 2 416** kroner per januar 2015. Dette svarar til ei oppgang på 2,7 prosent frå i fjor for dei med brutto årsinntekt på 250 000 kroner. Tilsvarende oppgang for dei med ei brutto årsinntekt på 375 000 og 500 000 er på høvesvis 1,8 og 3,1 prosent. Minimums-satsane utan kostpengar er i gjennomsnitt **1 656** kroner per januar 2015, medan maksimums-satsane er **2 471** kroner i same periode. Tala er illustrerte i tabell 2a i vedlegget. Gjennomsnittleg månadssats på landsbasis for hushald med to barn i kommunal barnehage ligg på høvesvis **3 721, 3 955 og 4 088** kroner med brutto årsinntekt på 250 000, 375 000 og 500 000 kroner.

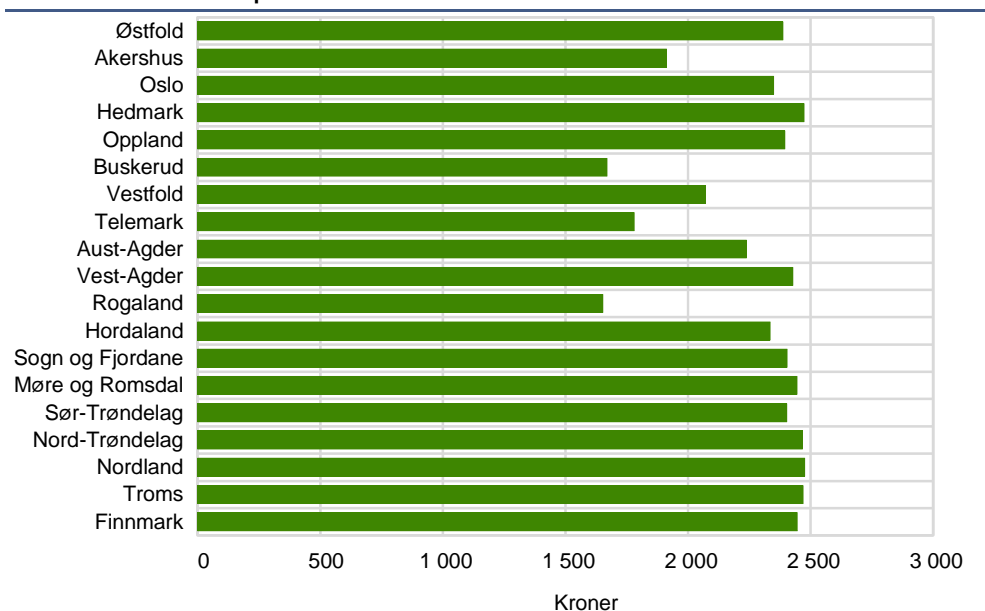
2.2. Månadssatsar for hushald med brutto årsinntekt på 250 000 kroner

For hushald med ei årsinntekt på 250 000 kroner er *høgste* betalings-sats, aggregert til fylkesnivå, på **2 476** kroner i Nordland, som er **4** kroner under maksimalsatsen fastsett av Stortinget per januar 2015. Høg betalings-sats for låginntektsgrupper vil gjerne kunne sest i samanheng med betalings-systemet kommunane i fylket har valt.

⁴ I januar 2015 manglar rapportering frå tre kommunar, informasjonen til rapporten er innhenta frå web og telefon for desse.

I dei fylka der kommunane i liten grad nyttar seg av betalingssatsar som er avhengige av inntekta til hushaldet vil dette vere synleg i form av høgare betalingssatsar for låginntektsnivå. Dette gjer at uavhengig av kva hushaldet tenar vert prisskilnaden for ein barnehageplass liten. Tilsvarende vert prisen for barnehageplassar for foreldre med låg inntekt lågast i fylka som er prega av inntektsavhengige satsar. Lågaste betalingssatsar har Rogaland med **1 653** kroner, Buskerud med **1 670** kroner og Telemark med **1 780** kroner. Tala er illustrerte i figur 2.1, samt i tabell 2a i vedlegget.

Figur 2.1. Gjennomsnittlege månadssatsar for eit barn i kommunal barnehage. Brutto årsinntekt på 250 000 kroner. Januar 2015

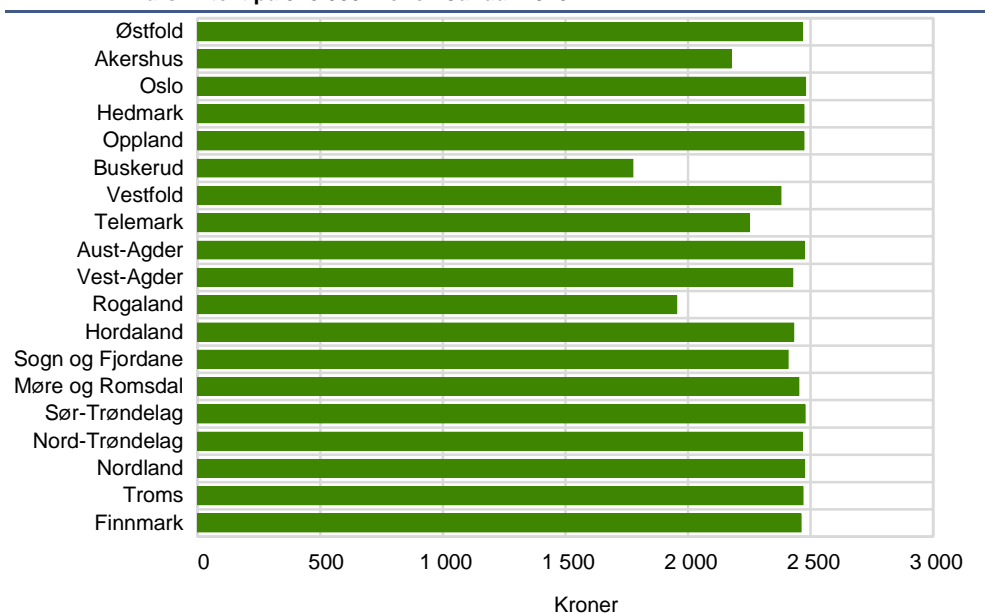

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

2.3. Månadssatsar for hushald med brutto årsinntekt på 375 000 kroner

Betalingssatsar for hushald med årsinntekt på 375 000 kroner ligg på **2 000** kroner eller meir i alle fylka med unntak av Buskerud og Rogaland. Sjå figur 2.2.

Figur 2.2. Gjennomsnittlege månadssatsar for eit barn i kommunal barnehage. Brutto årsinntekt på 375 000 kroner. Januar 2015

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

2.4. Månadssatsar for hushald med brutto årsinntekt på 500 000 kroner

Variasjonen i foreldrebetalinga mellom fylka er mindre dess høgare inntektsnivået er. For hushald med årsinntekt på 500 000 kroner er den *lågaste* betalingssatsen registrert i Rogaland med **1 967** kroner. Alle andre fylka er registrert med ein sats på over **2 400** kroner. Sjå tabell 2a i vedlegget.

2.5. Minimum og maksimum betalingssatsar

Satsane som vert omtalt i dette avsnittet er lågaste og høgaste gjennomsnittlege månadssatsar for dei ulike fylka og er illustrerte i tabell 2a. Minimums- og maksimumssatsane i denne undersøkinga er ikkje knytt opp mot eit spesifikt inntektsnivå då dette kan variere frå kommune til kommune. Det er store variasjonar i foreldrebetalinga avhengig av om kommunane nyttar inntektsgradering i betalingssystemet. Dei *lågaste* minimumssatsane har Oslo og Akershus med høvesvis **769** og **1049** kroner. Nordland, Troms samt Nord-Trøndelag har dei *høgaste* minimumssatsane med betalingssatsar like oppunder fastsett maksimalsats på **2 480** kroner.

261 av alle 428 kommunar, det vil sei 61 prosent, har ein maksimumssats som ligg på sjølve maksimalsatsen på **2 480** kroner. 72 kommunar rapporterer ein maksimumssats på det tidlegare maksimum **2405** kroner, medan 40 kommunar rapporterer ein maksimumssats på **2580** kroner – maksimumssatsen som ikkje trådte i kraft før 1.mai 2015.

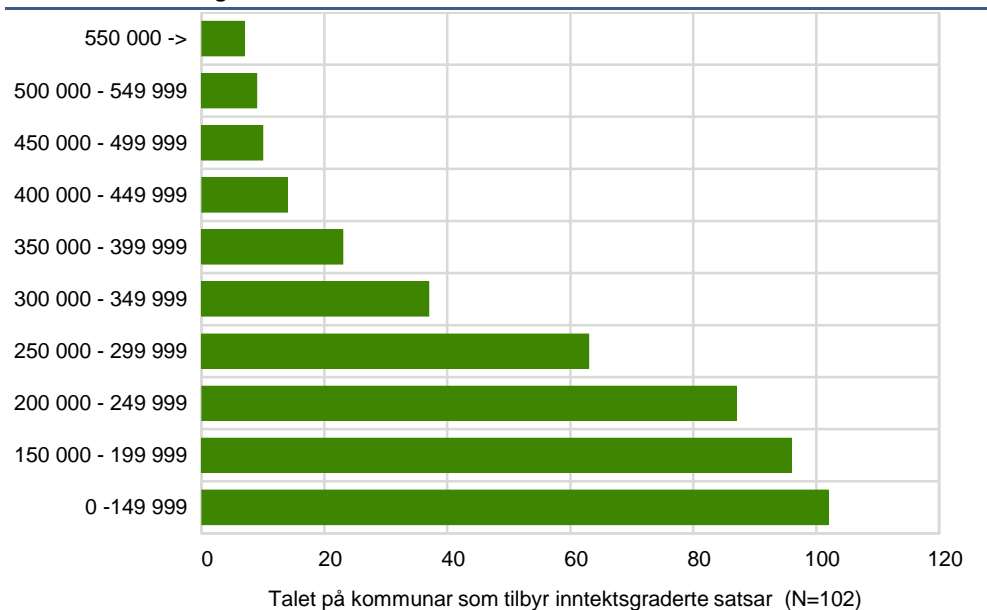
2.6. Årsbetaling på landsbasis

Forutan månadssatsane er storleiken på årsbetalinga for *eit* barn i barnehage avhengig av kostpengar og andre tilleggsutgifter samt talet på betalingsmånadar. Med brutto årsinntekt på 250 000, 375 000 og 500 000 kroner er årsbetalinga på landsbasis for hushald med *eit* barn i barnehage i gjennomsnitt høvesvis **26 615**, **28 132** og **28 996** kroner i januar 2015. Det har dermed vore ein oppgang for hushald med 250 000 kroner i brutto årsinntekt på 2,7 prosent, medan oppgangen høvesvis er 1,9 og 3,1 prosent for dei med brutto årsinntekt på 375 000 og 500 000 kroner. Tala er illustrerte i tabell 2b i vedlegget.

Årsbetalinga for *to* barn er i tillegg til faktorane nemnt ovanfor, avhengig av storleiken på syskenmoderasjonen. For tilsvarende bruttoinntekter er årsbetalinga på landsbasis for hushald med *to* barn i barnehage i gjennomsnitt høvesvis **45 780**, **48 353** og **49 819** kroner. Dette svarer til ei auke frå januar 2014 til januar 2015 på 2,8 prosent for dei med brutto årsinntekt på 250 000, og høvesvis 2,1 og 3,3 prosent for dei med brutto årsinntekter på 375 000 og 500 000 kroner.

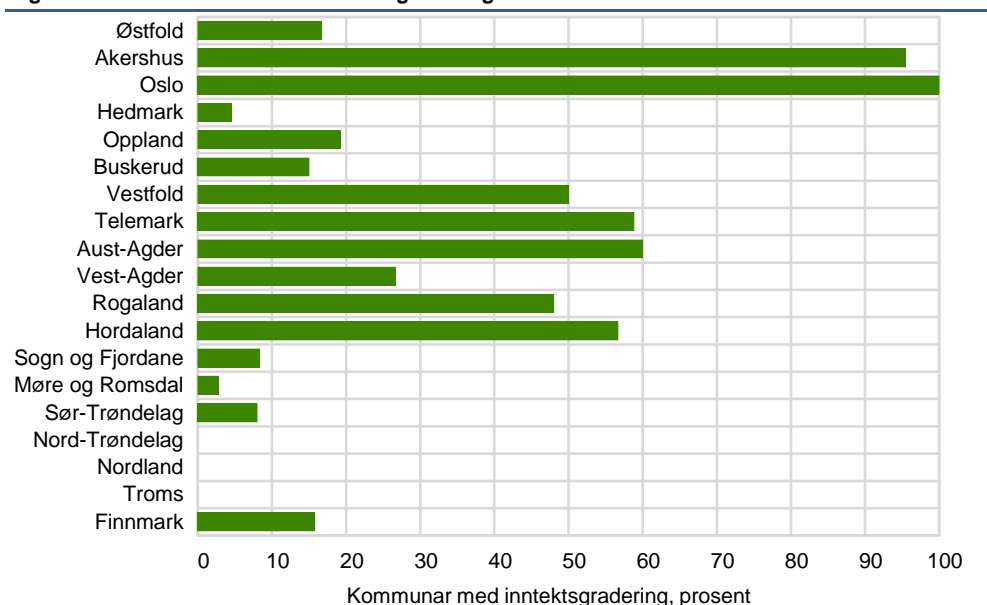
2.7. Inntektsgradering

Forskrift om foreldrebetaling i barnehagar slår fast at alle kommunar skal ha ordningar som syt for at barnefamiljar med lågast betalingsevne kan få ein reduksjon i eller fritak for foreldrebetaling, men kommunane er sjølve fri til å avgjere om dei ynskjer å by inntektsgradering gjennom ordinært betalingssystem i dei kommunale barnehagane. Det viser seg at dei fleste kommunane nyttar eit system med sokalla "flate" betalingssatsar, det vil sei satsar som ikkje er differensiert etter hushaldet si inntekt. 321 av 428 kommunar rapporterer at dei nyttar "flate" månadssatsar. 5 kommunar rapporterer å ikkje ha eit kommunalt barnehagetilbod, medan dei resterande 102 kommunane har inntektsgraderte betalingssatsar definert innafør sitt ordinære betalingssystem. 19 kommunar rapportera at dei nyttar eit system med flate satsar, samstundes som dei rapporterer at dei byr på friplassar innafør sitt ordinære betalingssystem. Desse kommunane er ikkje med i talet for kommunar med inntektsgraderte satsar. Det kan vere stor variasjon i korleis inntektsgraderinga er utforma, både når det gjeld kva for inntekt det refererast til, kor høg inntekt hushaldet kan ha og storleiken på reduksjonen.

Figur2.3. Fordeling av kommunar med inntektsgradert betalingssystem som tilbyr reduserte betalingssatsar etter hushaldet si samla brutto årsinntekt. Januar 2015

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Figur 2.3 viser som forventa at det er mest vanleg med satsreduksjon for hushald med inntekt i dei lågare intervalla. Til dømes viser figuren at alle kommunar med inntektsgradert system tilbyr redusert betalingssats til familiar med inntil 149 999 kroner i brutto hushaldsinntekt. Figuren viser også at det er 7 kommunar som tilbyr reduserte satsar til dei som har ei hushaldsinntekt på over 550 000 kroner. Det vil seie at 7 kommunar rapporterer ein lågare pris enn maksimumsprisen 2480 kroner for dei med inntekt over 550 000 kroner. Det er viktig å merke seg at satsane er henta inn på førehandsdefinerte inntektsintervall, dermed er det mogleg at kommunane kan nytta fleire trinn i sitt system for inntektsgradering enn kva tala ovanfor viser.

Figur 2.4. Kommunar med inntektsgradering. Prosent. Januar 2015

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Det er store regionale skilnader når det gjeld bruk av inntektsgraderte satsar som figur 2.4 viser. Oslo kommune nyttar graderte satsar, og i Akershus fylke er det berre ein kommune som ikkje byr på graderte satsar. I Nord-Trøndelag, Nordland og Troms er det derimot ingen kommunar som rapporterer inntektsgraderte satsar.

Denne variasjonen kjem til uttrykk i storleiken på reduksjonen i årsbetaling i tabell 2b. I Oslo er skilnaden mellom maksimum og minimum årsbetaling for eit barn **18 821** kroner, medan i Nordland er det ingen skilnad.

Det er særleg dei større kommunane som tilbyr inntektsgraderte satsar. Blant dei 34 mest folkerike kommunane (talet på innbyggjarar over 27 000) byr 18 av dei på inntektsgradering. Av dei 141 minste kommunane (talet på innbyggjarar under 2 700) er situasjonen det motsette, berre 21 av disse rapporterer at dei tilbyr graderte satsar. Dette resulterer i at underkant av halvparten av alle barn i kommunale barnehagar høyrer til ein kommune som byr på inntektsgradering, tilnærma uendra frå i fjor.

Ein del kommunar definerer sine inntektsgrenser målt i kroner, medan andre definerer dei i samsvar med grunnbeløpet i Folketrygda. Etersom grunnbeløpet oppjusterast kvart år, vil eit hushald med konstant inntekt før eller seinare få lågare opphaldsbetaling.

2.8. Friplass/moderasjonsordningar

Kommunane har ulik praksis med omsyn til bruk av friplassar. 33 av 428 kommunar rapporterer at dei tilbyr friplassar gjennom det ordinære betalings-systemet, 12 kommunar rapporterer at for hushald med ei total årsinntekt under 150 000 kroner er foreldrebetalinga for opphaldstid i ein barnehage kostnadsfri.⁵

70 prosent av kommunane tilbyr friplass etter særskilt behandling, gjennom sosialkontor, barnevernsnemnd eller skulekontor, medan 54 prosent av kommunane byr på moderasjonsordningar (reduisert foreldrebetaling) utanfor barnehagen sitt ordinære betalingssystem. 16 prosent av kommunane rapporterer at dei ikkje opererer med andre moderasjonsordningar enn regelbunden syskenmoderasjon. Ein kommune har vedteke å tilby gratis barnehageplass til alle.

2.9. Syskenmoderasjon

Forskrift om foreldrebetaling i barnehagar slår fast at alle kommunar skal tilby minst 30 prosent syskenmoderasjon for barn nr. 2 og minst 50 prosent for barn nr. 3 eller fleire. Per januar 2015 byr alle kommunane med kommunalt barnehagetilbod på syskenmoderasjon. Alle kommunar tilbyr ein syskenmoderasjon på minst 30 prosent for barn nr. 2, nær ein fjerdedel tilbyr meir enn 30 prosent⁶.

I dei aller fleste kommunane aukar syskenmoderasjonen med talet på barn. 92 prosent av kommunane tilbyr syskenmoderasjon på 50 prosent for barn nr. 3, dei aller fleste tilbyr 50 prosent eller meir. Det er berre 4 kommunar som rapporterer ein lågare moderasjonssats for tredje barn eller fleire. Det er 7⁷ kommunar som tilbyr 100 prosent syskenmoderasjon for tredje barnet. Som regel gir kommunane ikkje syskenmoderasjon på kostpengar.

Det kan vere av interesse å vite kor mange barn som får syskenmoderasjon i dei kommunale barnehagane, dette vert samla inn frå kvar kommune. Per januar 2015 er det på landsbasis ca. 17 prosent av barna i dei kommunale barnehagane som får syskenmoderasjon som barn nr. 2, medan prosentdelen er langt lågare for barn nr. 3, på rundt 1 prosent. Ei mogleg forklaring på den låge prosentdelen for barn nr. 3 kan vere at familiar som har fleire barn under skulealder i større grad vel andre tilsynsordningar. Det er viktig å merke seg at desse tala kan vere noko usikre. For mange kommunar, særleg større kommunar, kan det vere vanskeleg å rapportere eit godt tal på barn med syskenmoderasjon i kommunen.

⁵ Dette er medrekna ein kommune med gratis barnehage til alle.

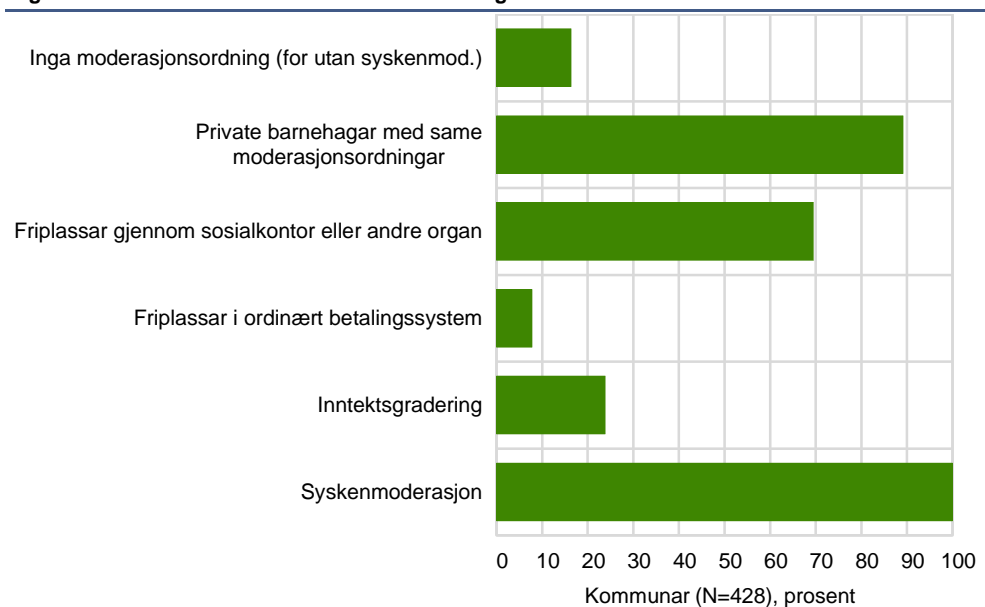
⁶ Tala er basert på dei 422 kommunane som har eit kommunalt tilbod, og krev betaling.

⁷ Dette inkluderer den eine kommunen som tilbyr gratis barnehageplass.

2.10. Private barnehagar i kommunane

89 prosent av dei kommunane som rapporterer at dei har privat barnehage tilbud i kommunen spesifiserer at dei kommunale moderasjonsordningane også gjeld for dei private barnehagane. 26 prosent av kommunane som rapporterer om privat barnehage tilbud nyttar inntektsgraderte satsar gjennom det ordinære betalings-systemet. 33 prosent av kommunane opplyser at dei ikkje har private barnehagar i kommunen per januar 2015.

Figur 2.5. Kommunar med ulike rabattordningar. Prosent¹. Januar 2015

¹ For "private barnehagar med same modersasjonsordningar" er prosentsetsaten oppgjeven som del av dei som har rapportert at kommunen har privat barnehage tilbud.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

2.11. Talet på betalingsmånader

Nesten alle kommunar opererer med 11 betalingsmånader. To kommunar rapporterer 12 månadlege betalningar og ein rapporterer 10.

2.12. Kostpengar og tilleggsutgifter

Etter forskrift om foreldrebetaling kan kommunane krevje inn kostpengar utover det som er sett som maksimalsats, og omlag 97 prosent av kommunane med kommunale barnehagar rapporterer at kostpengar ikkje er inkludert i månadssatsen. Kostpengar kan variere frå barnehage til barnehage og satsen som innhentast er ein gjennomsnittleg sats for alle barnehagane i kommunen. Undersøkinga tek berre omsyn til dei tilfella kor kostpengar vert spesifisert. I undersøkinga er det ikkje teke med kostpengar som er avtalt direkte mellom den enkelte barnehagen og dei føresette. Dette fører til at samanlikningane mellom fylka kan vere noko usikre. I gjennomsnitt vert det gjort krav på i underkant av 260 kroner i månaden i kostpengar for fulltidsopphald, som er ein oppgang i frå i fjor på om lag 10 kroner, eller 4 prosent. Det er viktig å påpeike at dei 260 kronene i kostpengar er berekna på bakgrunn av dei kommunane som har rapportert at dei har kostpengar. To prosent av kommunane opplyser at dei ikkje veit kor mykje kostpengar utgjer av opphaldsbetalinga enten dei er inkludert eller ikkje.

I tillegg er det ein del kommunar som krev inn andre utgifter utover sjølve opphaldsbetalinga og kostpengar. Det kan vere utgifter til utflukter, ulike aktivitetar og liknande. I overkant av 5 prosent av kommunane opplyser at dei krev inn for slike utgifter. Men, det er noko usikkert i kva grad undersøkinga fangar opp desse utgiftene ettersom opplysningane er henta inn på kommunenivå og ikkje i den enkelte barnehagen. Det kan tenkjast at slike utgifter vert krevja av foreldra langsetter året, når trongen for finansiering av ekstraordinære aktivitetar er der,

noko som kan gjere det vanskeleg å rapportera ein årlege sum dersom ikkje dei ulike beløp er godt loggført. I gjennomsnitt vart det gjort krav på i overkant av 46 kroner per måned, ein relativt stor nedgang på 30 prosent frå januar 2014. Slik som for kostpengar, er dei 46 kronene for andre utgifter, berre berekna med omsyn på dei kommunane som har spesifisert at dei har slike utgifter. Men, det råder stor uvisse om kor gode dei oppgjevne tala for denne tilleggsinformasjonen er.

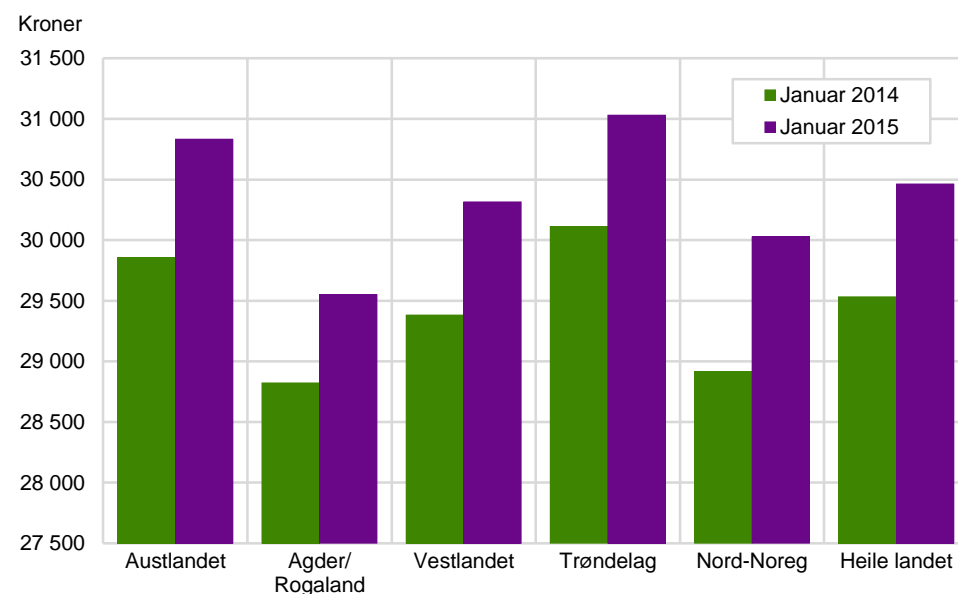
3. Betalingssatsar i private barnehagar

3.1. Månadssatsar og årsbetaling etter region og på landsbasis

Betalingsatsar frå dei private barnehagane vert innhenta frå eit utval på 220 private barnehagar som er trekt frå dei fem regionane Austlandet, Agder/Rogaland, Vestlandet, Trøndelag og Nord-Noreg. Av 220 utsende skjema, var det **192** som rapporterte. For januar 2014 og januar 2015 er det rekna ut landsgjennomsnitt der dei ulike regionane er vekta saman på bakgrunn av talet på barn i private barnehagar. Innan regionane er det teke eit simpelt gjennomsnitt.

64⁸ prosent av dei private barnehagane rapporterer at dei har ein sats som følger fastsett maksimalsats på **2 480** kroner frå Stortinget. For dei private barnehagane er det ikkje henta inn betalingssatsar på punktobservasjonar for ulike inntektsnivå, men for dei same 10 førehandsdefinerte inntektsintervalla som vart nytta for kommunale barnehagane. Gjennomsnittleg månadsats og årsbetaling i dei private barnehagane er dermed i større grad basert på heile betalingssystemet i barnehagen.

Figur 3.1. Gjennomsnittleg årsbetaling for eit barn etter region og betalingsår. Private barnehagar. Januar 2014 og januar 2015

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Den gjennomsnittlege månadsatsen utan kostpengar og andre tilleggsutgifter i private barnehagar på landsbasis er **2 426** kroner per januar 2015, opp 3,1 prosent frå januar 2014. Satsane varierer mellom dei ulike regionane frå **2 364** kroner i Agder/Rogaland til **2 456** kroner i Nord-Noreg. Tala er illustrerte i tabell 5 i

⁸ 94 prosent rapporterer at dei har lik eller høgare pris på barnehageplass enn den gamle fastsette maksimumsprisen på 2405 kroner. Ein skal merkje seg at denne prosentatsen inkluderer barnehagar som har spesifisert at kost er inkludert, men at kostprisen er ukjend. Det er difor ikkje mogleg å sei noko eksakt om kva pris desse barnehagane har når kost ikkje er medrekna.

vedlegget. Endringane frå 2014 skuldast med stort sannsyn barnehagane har tilpassa seg maksimalsatsen på **2 480** kroner, gjeldande frå 1. januar 2015.

For hushald med *eit* barn i barnehage varierer årsbetalinga inkludert kostpengar og andre tilleggsutgifter i private barnehagar for januar 2015 mellom **29 553** kroner i Agder/Rogaland og **31 031** kroner i Trøndelag. Den gjennomsnittlege årsbetalinga for heile landet var **30 464** kroner i januar 2015, som er ein oppgang på 3,2 prosent frå januar 2014. Tala er illustrerte i tabell 5 i vedlegget.

For hushald med *to* barn i barnehage varierer satsane for årsbetalinga frå **51 307** kroner i Agder/Rogaland til **53 725** kroner i Trøndelag. På landsbasis er gjennomsnittssatsen **52 726** kroner, ein oppgang på 3,0 prosent frå januar i fjor.

3.2. Inntektsgradering

Frå kapittelet over om kommunale barnehagesatsar har vi at 89 prosent av dei kommunane som rapporterer at dei har privat barnehagetilbod også spesifiserer at dei kommunale moderasjonsordningane gjeld for dei private barnehagane i kommunen, samt at 26 prosent av kommunane med privat barnehagetilbod nyttar inntektsgraderte satsar gjennom det ordinære betalingssystemet. Når ein legg utvalet av dei private barnehagane til grunn er det også blant desse om lag ein fjerdedel som opplyser at dei byr på inntektsgraderte satsar. I likskap med dei kommunale barnehagane er det også for dei private barnehagane mest vanleg med "flate" betalingssatsar. Inntektsgraderte satsar synast å vere mest utbreidd på Austlandet og i Agder/Rogaland for dei private barnehagane. På Vestlandet hevdar fem private barnehagar i utvalet dei byr på inntektsgraderte satsar medan for Trøndelag og Nord-Noreg vart det ikkje rapportert om slike tilbod.

3.3. Friplass/moderasjonsordningar

I underkant av 3 prosent av utvalet rapporterer at dei byr på friplassar gjennom sitt ordinære betalingssystem. 34 prosent av dei private barnehagane tilbyr friplass og/eller andre moderasjonsordningar etter særskilt behandling, gjennom sosialkontor, barnevernsnemnd eller skulekontor.

3.4. Syskenmoderasjon

Alle dei private barnehagane i utvalet gir syskenmoderasjon. Alle dei private barnehagane i utvalet byr på 30 prosent eller meir i syskenmoderasjon for barn nr. 2 og vel 98 prosent opplyser at syskenmoderasjon for barn nr. 3 er på 50 prosent eller meir.

3.5. Talet på betalingsmånader

Dei aller fleste private barnehagane utvalet har foreldrebetaling fordelt på 11 månadlege betalingar. Ein krev inn 10 betalingar, medan 3 krev inn 12 betalingar.

3.6. Kostpengar og tilleggsutgifter

86 prosent av dei private barnehagane i utvalet rapporterer at kostpengar ikkje er inkludert i sjølve opphaldsbetalinga. Til samanlikning er det om lag 97 prosent av kommunane som hevdar det same.

Også dei private barnehagane kan krevje inn tilleggsutgifter. 20 prosent av utvalet rapporterer at dei gjer dette. Dette er klart høgare samanlikna med for dei kommunale barnehagane der berre i overkant av 5 prosent rapporterer at dei krev inn for slike utgifter. Dette må sest i samanheng med kven som rapporterer, individuelle styrarar eller kommunen sentralt.

4. Gjennomsnittleg årsbetaling for fulltidsopphald i kommunale og private barnehagar

Gjennomsnittleg årsbetaling utan kostpengar og tilleggsutgifter for fulltidsopphald for eit barn i kommunal barnehage ligg på landsbasis på **26 821** kroner per januar 2015. Mange barn i barnehage får ein rabatt i form av syskenmoderasjon. Gjennomsnittleg årsbetaling for barn nr. 2 ligg dermed på **18 268** kroner, medan tilsvarande tal for barn nr. 3 er på **12 945** kroner. Med omsyn til delen av barn i barnehage som gis syskenmoderasjon (sjå kapittel 2.9 Syskenmoderasjon for meir informasjon) gir dette ei reell gjennomsnittleg årsbetaling på **25 220** kroner i kommunal barnehage, ein oppgang på 3,5 prosent frå i fjor.

I motsetnad til tidlegare utrekna årsbetalingar for dei kommunale barnehagane er desse gjennomsnittstala i større grad basert på heile betalingssystemet til kommunane, ikkje berre på ulike punktobservasjonar. Det er likevel viktig å poengtere at satsane er henta inn på førehandsdefinerte inntektsintervall, og dermed vert ikkje kommunane sine egne betalingssystem fanga opp i sin heilskap (gjeld også for dei private betalingssatsane). Satsane er ikkje medrekna kostpengar og tilleggsutgifter dersom slike utgifter er spesifisert.

I dei private barnehagane er gjennomsnittleg årsbetaling for eit barn utan kostpengar og tilleggsutgifter på **26 706** kroner per januar 2015, for barn nr. 2 og barn nr. 3 ligg årsbetalinga på høvesvis **18 503** og **13 221** kroner. I gjennomsnitt ligg årsbetalinga i private barnehagar på **25 169** kroner, ein oppgang på 3,1 prosent frå i fjor⁹.

Med omsyn til talet på barn i både kommunale og private barnehagar, ligg gjennomsnittleg årsbetaling i barnehagar på **25 196** kroner per januar 2015, som er ein oppgang på 3,3 prosent frå i fjor.

For hushald med inntekt på **550 000** eller under ligg gjennomsnittleg årsbetaling i barnehagar på **24 524** kroner, opp 3,2 prosent frå i fjor. Dei kommunale barnehagane har ein gjennomsnittleg årsbetaling på **24 541** kroner, medan dei private barnehagane har ein årsbetaling på **24 505** kroner.

Dei med årsinntekt på **450 000** kroner eller mindre må i dei kommunale barnehagane betale **24 045** kroner i per januar 2015. Dei med barn i private barnehagane har ein årsbetaling på **24 212** kroner. Til saman blir årsbetaling for opphald i barnehagane for hushald med inntekt på **450 000** eller under på **24 125**, ein oppgang på 3,3 prosent.

Hushald med inntekt på **400 000** eller mindre har ein gjennomsnittleg årsbetaling i barnehagar på **23 857** kroner, opp 3,3 prosent frå januar 2014. Årsbetaling for barn i kommunale barnehagar er **23 714** kroner, medan for barn i private barnehagar er årsbetalinga på **24 011** kroner.

Andre moderasjonsordningar utover inntektsgraderte satsar og syskenmoderasjon er ikkje inkludert i desse gjennomsnittstala. Friplassar vert fanga opp i den grad dei er definert innanfor barnehagen sitt ordinære betalingssystem gjennom dei inntektsgraderte betalingssatsane. Redusert betaling og friplassar som vert tildelt gjennom sosialkontor eller andre organ fell utanfor.

⁹ Merk at data publisert året før kan fråvike noko frå slik det vert framstilt i år, dette kan skyldast ny informasjon, endring i utval, oppdatering av vektor etc..

Vedlegg A:Tabeller

Tabell A1. Oversiktsdata for undersøkinga

Fylke	Talet på kommunar i fylket							
	med i undersøkinga	med inntektsgraderte månads-satsar	med flate månads-satsar	med syskenmoderasjon på 30% eller meir for barn nr 2	med syskenmoderasjon på 50% eller meir for barn nr 3	med kost-pengar i tillegg ²	med private barnehagar som følgjer kommunale moderasjons-ordningar ¹	med friplassar/moderasjons-ordningar utanfor det ordinære betalings-systemet
Østfold	18	3	15	18	18	17	15	13
Akershus	22	21	1	22	22	21	20	10
Oslo ³	1	1	-	1	1	1	1	-
Hedmark	22	1	21	22	22	22	16	11
Oppland	26	5	21	26	26	26	12	12
Buskerud	21	3	17	20	20	20	13	15
Vestfold	14	7	7	14	14	14	14	8
Telemark	18	10	7	17	17	17	6	11
Aust-Agder	15	9	6	15	14	14	10	7
Vest-Agder	15	4	11	15	15	15	9	9
Rogaland	26	12	13	25	25	25	17	17
Hordaland	33	18	13	31	31	30	18	26
Sogn og Fjordane	26	2	24	26	26	25	13	8
Møre og Romsdal	36	1	35	36	36	33	24	17
Sør-Trøndelag	25	2	23	25	25	25	15	16
Nord-Trøndelag	23	-	23	23	23	22	12	12
Nordland	44	-	44	44	42	41	23	24
Trøms	24	-	24	24	23	24	10	9
Finnmark	19	3	16	18	18	19	6	8
I alt ⁴	428	102	321	422	418	411	254	233
I alt i prosent		23,8	75,0	98,6	97,7	96,0	59,3	54,4

¹ 143 av 428 kommunar rapporterer at dei ikkje har private barnehagar i kommunen

² 5 av kommunane oppgjev at dei ikkje veit kor mykje kostpengar utgjer

³ Alle bydelar har rapportert. Detaljert informasjon om disse er å finne på: <http://www.ssb.no/kostra/>

⁴ Ein av kommunane rapporterer at dei har gratis kommunalt barnehagetilbod medan 5 rapporterer at dei ikkje har kommunalt barnehagetilbod.

Tabell A2a. Gjennomsnittlege månads-satsar for fylke og bruttoinntekt

Fylke	Månads-sats, utan kostpengar og tilleggsgifter				
	Bruttoinntekt kr.				
	Min	250 000	375 000	500 000	Maks
Østfold					
jan.14	2 127	2 393	2 403	2 403	2 403
jan.15	2 289	2 388	2 467	2 467	2 467
Pst. endring	7,6	-0,2	2,6	2,6	2,6
Akershus					
jan.14	1 032	1 921	2 108	2 396	2 396
jan.15	1 049	1 912	2 177	2 480	2 480
Pst. endring	1,7	-0,4	3,3	3,5	3,5
Oslo					
jan.14	747	2 284	2 405	2 405	2 405
jan.15	769	2 350	2 480	2 480	2 480
Pst. endring	2,9	2,9	3,1	3,1	3,1
Hedmark					
jan.14	2 388	2 399	2 399	2 399	2 399
jan.15	2 460	2 473	2 473	2 473	2 473
Pst. endring	3,0	3,1	3,1	3,1	3,1
Oppland					
jan.14	2 147	2 315	2 389	2 389	2 389
jan.15	2 227	2 395	2 473	2 473	2 473
Pst. endring	3,7	3,4	3,5	3,5	3,5
Buskerud					
jan.14	1 724	2 168	2 398	2 398	2 398
jan.15	1 582	1 670	1 775	2 464	2 464
Pst. endring	-8,3	-23,0	-26,0	2,8	2,8
Vestfold					
jan.14	1 388	2 003	2 305	2 395	2 395
jan.15	1 445	2 071	2 379	2 471	2 471
Pst. endring	4,1	3,4	3,2	3,2	3,2

Tabell A2a. (framhald) Gjennomsnittlege månadssatsar for fylke og bruttoinntekt

Fylke	Månadssats, utan kostpengar og tilleggsutgifter				
	Bruttoinntekt kr.				
	Min	250 000	375 000	500 000	Maks
Telemark					
jan.14	1 359	1 742	2 219	2 390	2 390
jan.15	1 424	1 780	2 252	2 445	2 474
Pst. endring	4,8	2,2	1,5	2,3	3,5
Aust-Agder					
jan.14	1 473	2 182	2 395	2 395	2 395
jan.15	1 602	2 238	2 474	2 474	2 474
Pst. endring	8,7	2,5	3,3	3,3	3,3
Vest-Agder					
jan.14	1 981	2 347	2 347	2 359	2 363
jan.15	2 048	2 428	2 428	2 441	2 445
Pst. endring	3,4	3,5	3,5	3,5	3,5
Rogaland					
jan.14	1 231	1 322	1 877	1 891	2 402
jan.15	1 275	1 653	1 954	1 967	2 488
Pst. endring	3,6	25,0	4,1	4,0	3,6
Hordaland					
jan.14	1 196	2 332	2 401	2 401	2 401
jan.15	1 233	2 335	2 431	2 431	2 431
Pst. endring	3,1	0,1	1,3	1,3	1,3
Sogn og Fjordane					
jan.14	2 342	2 342	2 346	2 393	2 393
jan.15	2 404	2 404	2 409	2 456	2 456
Pst. endring	2,7	2,7	2,7	2,6	2,6
Møre og Romsdal					
jan.14	2 376	2 376	2 384	2 384	2 384
jan.15	2 444	2 444	2 452	2 452	2 452
Pst. endring	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9
Sør-Trøndelag					
jan.14	2 325	2 325	2 398	2 398	2 398
jan.15	2 404	2 404	2 479	2 479	2 479
Pst. endring	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4
Nord-Trøndelag					
jan.14	2 387	2 387	2 387	2 387	2 387
jan.15	2 467	2 467	2 467	2 467	2 467
Pst. endring	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4
Nordland					
jan.14	2 376	2 376	2 376	2 376	2 376
jan.15	2 476	2 476	2 476	2 476	2 476
Pst. endring	4,2	4,2	4,2	4,2	4,2
Troms					
jan.14	2 389	2 389	2 389	2 389	2 389
jan.15	2 469	2 469	2 469	2 469	2 469
Pst. endring	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3
Finnmark					
jan.14	2 329	2 361	2 376	2 376	2 376
jan.15	2 446	2 446	2 462	2 462	2 462
Pst. endring	5,0	3,6	3,6	3,6	3,6
Heile landet totalt					
jan.14	1 607	2 142	2 296	2 342	2 395
jan.15	1 656	2 199	2 337	2 416	2 471
Pst. endring	3,1	2,7	1,8	3,1	3,1

Tabell A2b. Gjennomsnittleg årsbetaling for fylke og bruttoinntekt

Fylke	Årsbetaling, inkludert kostpengar og tilleggsutgifter									
	Eit barn, bruttoinntekt kr.					To barn, bruttoinntekt kr.				
	Min	250 000	375 000	500 000	Maks	Min	250 000	375 000	500 000	Maks
Østfold										
jan.14	26 575	29 507	29 615	29 615	29 615	46 113	51 098	51 281	51 281	51 281
jan.15	28 569	29 661	30 528	30 528	30 528	49 567	51 423	52 897	52 897	52 897
Pst. endring	7,5	0,5	3,1	3,1	3,1	7,5	0,6	3,2	3,2	3,2
Akershus										
jan.14	13 698	23 477	25 541	28 707	28 707	23 791	40 184	43 641	49 024	49 024
jan.15	13 949	23 442	26 350	29 688	29 688	24 435	40 572	45 517	51 191	51 191
Pst. endring	1,8	-0,1	3,2	3,4	3,4	2,7	1,0	4,3	4,4	4,4
Oslo										
jan.14	9 416	26 323	27 654	27 654	27 654	16 367	45 109	47 372	47 372	47 372
jan.15	9 691	27 082	28 512	28 512	28 512	16 844	46 409	48 840	48 840	48 840
Pst. endring	2,9	2,9	3,1	3,1	3,1	2,9	2,9	3,1	3,1	3,1
Hedmark										
jan.14	28 935	29 057	29 057	29 057	29 057	49 965	50 172	50 172	50 172	50 172
jan.15	29 810	29 955	29 955	29 955	29 955	51 490	51 738	51 738	51 738	51 738
Pst. endring	3,0	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1
Oppland										
jan.14	27 029	28 877	29 687	29 687	29 687	46 725	49 867	51 244	51 244	51 244
jan.15	27 961	29 809	30 667	30 667	30 667	48 315	51 456	52 916	52 916	52 916
Pst. endring	3,4	3,2	3,3	3,3	3,3	3,4	3,2	3,3	3,3	3,3
Buskerud										
jan.14	21 448	26 329	28 860	28 860	28 860	37 032	45 331	49 634	49 634	49 634
jan.15	19 907	20 876	22 037	29 612	29 612	34 465	36 113	38 086	50 964	50 964
Pst. endring	-7,2	-20,7	-23,6	2,6	2,6	-6,9	-20,3	-23,3	2,7	2,7
Vestfold										
jan.14	17 652	24 420	27 736	28 734	28 734	30 724	42 229	47 867	49 564	49 564
jan.15	18 509	25 403	28 787	29 804	29 804	32 250	43 970	49 723	51 453	51 453
Pst. endring	4,9	4,0	3,8	3,7	3,7	5,0	4,1	3,9	3,8	3,8
Telemark										
jan.14	18 194	22 411	27 657	29 537	29 537	31 238	38 319	47 041	50 225	50 225
jan.15	18 986	22 907	28 097	30 222	30 533	32 545	39 154	47 848	51 352	51 881
Pst. endring	4,4	2,2	1,6	2,3	3,4	4,2	2,2	1,7	2,2	3,3
Aust-Agder										
jan.14	19 814	26 136	28 477	28 477	28 477	33 884	44 567	48 493	48 493	48 493
jan.15	19 902	26 902	29 504	29 504	29 504	34 080	45 889	50 271	50 271	50 271
Pst. endring	0,4	2,9	3,6	3,6	3,6	0,6	3,0	3,7	3,7	3,7
Vest-Agder										
jan.14	24 531	28 549	28 549	28 687	28 733	42 437	49 232	49 232	49 466	49 535
jan.15	25 287	29 474	29 474	29 612	29 658	43 671	50 789	50 789	51 023	51 091
Pst. endring	3,1	3,2	3,2	3,2	3,2	2,9	3,2	3,2	3,1	3,1
Rogaland										
jan.14	15 556	16 560	22 667	22 819	28 440	27 027	28 696	39 068	39 299	48 844
jan.15	15 996	20 156	23 438	23 576	29 314	27 782	34 838	40 417	40 652	50 407
Pst. endring	2,8	21,7	3,4	3,3	3,1	2,8	21,4	3,5	3,4	3,2
Hordaland										
jan.14	15 768	28 273	29 023	29 023	29 029	27 566	48 814	50 080	50 080	50 089
jan.15	16 223	28 353	29 408	29 408	29 408	28 353	48 958	50 744	50 744	50 744
Pst. endring	2,9	0,3	1,3	1,3	1,3	2,9	0,3	1,3	1,3	1,3
Sogn og Fjordane										
jan.14	28 304	28 304	28 354	28 869	28 869	48 817	48 817	48 902	49 778	49 778
jan.15	29 054	29 054	29 108	29 623	29 623	50 107	50 107	50 199	51 074	51 074
Pst. endring	2,6	2,6	2,7	2,6	2,6	2,6	2,6	2,7	2,6	2,6
Møre og Romsdal										
jan.14	29 015	29 015	29 098	29 098	29 098	50 113	50 113	50 254	50 254	50 254
jan.15	29 923	29 923	30 012	30 012	30 012	51 725	51 725	51 875	51 875	51 875
Pst. endring	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2
Sør-Trøndelag										
jan.14	27 944	27 944	28 750	28 750	28 750	48 077	48 077	49 441	49 441	49 441
jan.15	28 873	28 873	29 703	29 703	29 703	49 738	49 738	51 142	51 142	51 142
Pst. endring	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	3,5	3,5	3,4	3,4	3,4
Nord-Trøndelag										
jan.14	29 059	29 059	29 059	29 059	29 059	50 118	50 118	50 118	50 118	50 118
jan.15	30 242	30 242	30 242	30 242	30 242	52 217	52 217	52 217	52 217	52 217
Pst. endring	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	4,2	4,2	4,2	4,2	4,2

Tabell A2b (framhald). Gjennomsnittleg årsbetaling for fylke og bruttoinntekt

Fylke	Årsbetaling, inkludert kostpengar og tilleggsutgifter									
	Eit barn, bruttoinntekt kr.					To barn, bruttoinntekt kr.				
	Min	250 000	375 000	500 000	Maks	Min	250 000	375 000	500 000	Maks
Nordland										
jan.14	28 730	28 730	28 730	28 730	28 730	48 015	48 015	48 015	48 015	48 015
jan.15	29 990	29 990	29 990	29 990	29 990	50 213	50 213	50 213	50 213	50 213
Pst. endring	4,4	4,4	4,4	4,4	4,4	4,6	4,6	4,6	4,6	4,6
Troms										
jan.14	29 100	29 100	29 100	29 100	29 100	49 764	49 764	49 764	49 764	49 764
jan.15	30 062	30 062	30 062	30 062	30 062	51 394	51 394	51 394	51 394	51 394
Pst. endring	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3
Finnmark										
jan.14	28 316	28 673	28 838	28 838	28 838	47 275	47 811	48 091	48 091	48 091
jan.15	29 547	29 547	29 717	29 717	29 717	49 315	49 315	49 605	49 605	49 605
Pst. endring	4,3	3,0	3,0	3,0	3,0	4,3	3,1	3,1	3,1	3,1
Heile landet										
jan.14	20 058	25 918	27 609	28 121	28 703	34 590	44 513	47 372	48 240	49 228
jan.15	20 647	26 615	28 132	28 996	29 599	35 640	45 780	48 353	49 819	50 844
Pst. endring	2,9	2,7	1,9	3,1	3,1	3,0	2,8	2,1	3,3	3,3

Tabell A3. Gjennomsnittlege månadssatsar og årsbetaling etter bruttoinntekt.1993-2015

	Årsbetaling, inkludert kostpengar og tilleggsutgifter														
	Månadssatsar, utan kostpengar og tilleggsutgifter					Eit barn, brutto inntekt kr.					To barn, brutto inntekt kr.				
	Min	250 000	375 000	500 000	Maks	Min	250 000	375 000	500 000	Maks	Min	250 000	375 000	500 000	Maks
jan.93	2 002	2 180				22 615	24 566				35 490	38 450			
aug.93	2 007	2 202				22 745	24 881				35 985	39 224			
jan.94	2 082	2 273				23 499	25 589				37 223	40 402			
aug.94	2 130	2 297				24 084	25 906				38 139	40 909			
jan.95	2 169	2 344				24 446	26 371				38 715	41 639			
aug.95	2 176	2 342				24 638	26 452				39 143	41 893			
jan.96	2 229	2 403				25 151	27 053				39 937	42 817			
aug.96	2 263	2 448				25 549	27 574				40 700	43 785			
jan.97	2 339	2 527				26 497	28 544				42 406	45 532			
aug.97	2 354	2 563				26 706	28 990				42 798	46 299			
jan.98	2 404	2 619				27 153	29 498				43 405	46 999			
aug.98	2 415	2 640				27 335	29 800				43 751	47 532			
jan.99	2 525	2 758				28 612	31 155				45 978	49 875			
aug.99	2 567	2 791				29 111	31 568				46 935	50 701			
jan.00	2 629	2 857	2 946			29 756	32 251	33 206			48 041	51 871	53 336		
aug.00	2 661	2 912	3 002			30 035	32 765	33 735			48 469	52 655	54 151		
jan.01	2 723	2 985	3 074			30 809	33 671	34 627			49 780	54 168	55 636		
aug.01	2 700	2 953	3 032			30 656	33 437	34 297			49 510	53 746	55 046		
jan.02 ¹	2 644	3 095	3 179			29 696	34 625	35 535			47 845	55 394	56 797		
aug.02	2 558	2 980	3 058			28 748	33 374	34 226			46 430	53 532	54 845		
jan.03	1 565	2 579	3 008	3 097	3 193	17 855	28 965	33 666	34 646	35 681	29 231	46 851	54 058	55 567	57 512
aug.03	1 491	2 385	2 763	2 851	2 949	17 064	26 843	30 991	31 950	33 023	28 299	44 298	50 706	52 204	53 846
jan.04	1 480	2 360	2 731	2 805	2 903	16 986	26 648	30 731	31 529	32 599	28 401	44 806	51 131	52 380	54 019
aug.04	1 491	2 330	2 659	2 708	2 709	17 074	26 311	29 914	30 429	30 436	28 587	43 996	49 931	50 795	50 806
jan.05	1 514	2 356	2 691	2 741	2 741	17 498	26 746	30 395	30 923	30 923	29 663	45 215	51 322	52 218	52 218
aug.05	1 528	2 352	2 698	2 753	2 753	17 665	26 689	30 422	30 949	30 949	29 941	45 160	51 408	52 328	52 328
jan.06	1 289	2 010	2 199	2 257	2 257	15 166	23 076	25 129	25 742	25 742	25 739	39 040	42 462	43 483	43 483
aug.06 ³	1 345	1 955	2 167	2 220	2 247	15 895	22 611	24 943	25 519	25 824	27 140	38 574	42 471	43 429	43 947
jan.07	1 400	2 017	2 235	2 289	2 318	16 560	23 348	25 743	26 338	26 653	28 223	39 609	43 612	44 599	45 135
aug.07	1 534	2 094	2 246	2 291	2 309	18 239	24 392	26 069	26 563	26 763	30 840	41 185	43 984	44 808	45 151
jan.08	1 596	2 114	2 265	2 296	2 297	19 224	24 923	26 574	26 919	26 931	32 684	42 257	45 021	45 575	45 596
jan.09	1 551	2 060	2 208	2 261	2 291	18 819	24 427	26 054	26 629	26 956	32 104	41 569	44 288	45 252	45 806
jan.10	1 559	2 077	2 218	2 263	2 291	19 067	24 768	26 321	26 816	27 122	32 669	42 329	44 935	45 771	46 291
jan.11 ²	1 580	2 106	2 237	2 277	2 305	19 443	25 225	26 659	27 105	27 406	33 418	43 229	45 659	46 413	46 924
jan. 12	1 592	2 145	2 262	2 297	2 324	19 654	25 740	27 017	27 405	27 707	33 790	44 116	46 280	46 934	47 447
jan. 13	1 564	2 125	2 258	2 298	2 326	19 411	25 585	27 047	27 787	27 786	33 425	43 903	46 380	47 123	47 633
jan. 14	1 559	2 187	2 296	2 366	2 394	19 960	26 427	27 621	28 392	28 705	34 433	45 414	47 436	48 746	49 276
jan. 15 ²	1 656	2 199	2 337	2 416	2 471	20 647	26 615	28 132	28 996	29 599	35 640	45 780	48 353	49 819	50 844
Pst. endring															
jan.93-jan.15	9,8	7,2					17,7	14,5				29,0	25,8		

¹ Frå og med januar 2002 er gjennomsnittssatsane vektta i motsetnad til tidligare då uvekta snitt vart nytta.

² Grunna ny informasjon kan data publisert året før ha vorte noko endra.

³ Tilleggsutgifter er inkludert frå og med august 2006 og januar 2007.

Tabell A4. Oversiktsdata for kommunale barnehagar. 2007-2015

	Talet på kommunar									
	med i under-søkinga	med inntekts-graderte månads-satsar	med flate månads-satsar	med sysken-moderasjon på 30% for barn nr 2	med sysken-moderasjon på 30% eller meir for barn nr 2	med sysken-moderasjon på 50% for barn nr 3	med sysken-moderasjon på 50% eller meir for barn nr 3	med kost-pengar i tillegg	med private barnehagar som følgjer kommunale moderasjons-ordningar	med friplassar/ordningar utanfor det ordinære betalings-systemet
jan.07	416	94	322	270		348		365	297	358
jan.08	399 ¹	93	303	257		324		346	235	211
jan.09	428 ²	102	322	288		348		384	251	233
jan.10	430 ³	98	329	309	424	376	408	386	240	241
jan.11	430 ³	92	335	316	425	369	414	405	262	251
jan.12	429 ³	94	331	322	424	372	411	408	255	296
jan.13	428 ³	97	327	330	422	376	412	415	261	247
jan.14	428 ³	102	321	347	420	381	411	413	258	299
jan.15	428 ³	102	321	357	422	387	418	411	254	

¹ Syskenmoderasjon vert ikkje telt for kommunar med gratis barnehagetilbod og kommunar utan kommunalt barnehagetilbod.

² I 2009 vart Oslo kommune representert med 13 bydelar i staden for som ein kommune. Det rette tal på kommunar i rapporten frå 2009 var 416. Syskenmoderasjon tel ikkje i kommunar med gratis barnehagetilbod og kommunar utan kommunalt barnehagetilbod.

³ Syskenmoderasjon vert ikkje telt med for kommunar utan kommunalt barnehagetilbod.

Tabell A5. Månads- og årsbetaling etter region for private barnehagar

Området	Månadsbetaling utan kost, kr			Årsbetaling inkludert kostpengar og andre tilleggsutgifter, kr					
	Eit barn			Eit barn			To barn		
	jan.14	jan.15	Endr. i pst.	jan.14	jan.15	Endr. i pst.	jan.14	jan.15	Endr. i pst.
Austlandet	2 358	2 435	3,3	29 859	30 833	3,3	51 798	53 417	3,1
Agder/Rogaland	2 305	2 364	2,6	28 823	29 553	2,5	50 039	51 307	2,5
Vestlandet	2 363	2 437	3,1	29 382	30 317	3,2	50 927	52 428	2,9
Trøndelag	2 379	2 448	2,9	30 113	31 031	3,0	52 124	53 725	3,1
Nord-Noreg	2 363	2 456	3,9	28 916	30 030	3,9	49 444	51 369	3,9
Heile landet	2 352	2 426	3,1	29 533	30 464	3,2	51 170	52 726	3,0

Z

Figurregister

2.1. Gjennomsnittlege månadssatsar for eit barn i kommunal barnehage. Brutto årsinntekt på 250 000 kroner. Januar 2015	10
2.2. Gjennomsnittlege månadssatsar for eit barn i kommunal barnehage. Brutto årsinntekt på 375 000 kroner. Januar 2015	10
2.3. Fordeling av kommunar med inntektsgradert betalingssystem som tilbyr reduserte betalingssatsar etter hushaldet si samla brutto årsinntekt. Januar 2015	12
2.4. Kommunar med inntektsgradering. Prosent. Januar 2015	12
2.5. Kommunar med ulike rabattordningar. Prosent. Januar 2015	14
3.1. Gjennomsnittleg årsbetaling for eit barn etter region og betalingsår. Private barnehagar. Januar 2014 og januar 2015	15

Tabellregister

A1. Oversiktsdata for undersøkinga.....	18
A2a. Gjennomsnittlege månadssatsar for fylke og bruttoinntekt.....	18
A2b. Gjennomsnittleg årsbetaling for fylke og bruttoinntekt.....	20
A3. Gjennomsnittlege månadssatsar og årsbetaling etter bruttoinntekt.1993-2015.....	21
A4. Oversiktsdata for kommunale barnehagar. 2007-2015	22
A5. Månads- og årsbetaling etter region for private barnehagar.....	22

Statistisk sentralbyrå

Postadresse:
Postboks 8131 Dep
NO-0033 Oslo

Besøksadresse:
Akersveien 26, Oslo
Oterveien 23, Kongsvinger

E-post: ssb@ssb.no
Internett: www.ssb.no
Telefon: 62 88 50 00

ISBN 978-82-537-9172-2 (trykt)
ISBN 978-82-537-9173-9 (elektronisk)
ISSN 0806-2056

ISBN 978-82-537-9172-2

9 788253 791722

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway